Statoil missir í øllum hentleikatrolarunum

Statoil hevur fíggjað teir fimtan hentleikatrolararnar, sum føroyingar hava keypt uttanlands, og skrásett eitt nú í Belize og Dominikana.

GEORG L. PETERSEN

Jørmund Vágadal visti í síðstu viku aftur, at trolararnir Zaandam og Atlantic Margaret, vóru seldir.

– Zaandam og Atlantic Margaret eru seldir og á veg til Uruguay. Eisini er Eagle seldur. Tað er fyritøkan FPI í Kanada, sum stendur fyri søluni, sigur Svend Arne Vallentin.

Missa pening í øllum

Tað var eisini FPI, sum seldi føroyingum trolarar.

Hann er settur at rudda upp á Statoil, eftir at Sørin Christiansen varð biðin um at fara. Orsøkin var, at Statoil hevur verið tann »loyniligi« fíggingarstovnurin, ið hevur staðið aftanfyri hentleikatrolararnar.

Og tað er eftir øllum at døma ikki lítið, sum Statoil missir í sambandi við hentleikaævintýrið. Vallentin er ikki komin til botns enn, men hevur tó eina hóming, eisini eftir seinastu sølurnar.

– Vit missa pening í øllum skipunum, sigur hann.

Tvey onnur skip liggja í Íslandi, sum Statoil hevur arrest í. Talan er um Sambro og King. Har hava teir ligið í góðan mánað. Tílíkt plagar at enda við eini tvingsilssølu.

Sleppa frá tvingsilssølu

Statoil fer ikki at hava nakað skip hangandi, men fer at sleppa seg heilt burturúr hentleikaflotanum.

– Vit royna at sleppa okkum burturúr hesum sum skjótast, men uttan at tað kennist alt ov hart fyri eigararnar. Í staðin fyri at selja skipini á tvingsilssølu, royna vit at fáa aðrar skipanir í lag, sigur Svend Arne Vallentin.

Teir báðir trolararnir, Zaandam og Atlantic Margaret, sum løgdu lunnar undir restini av hentleikaflotanum. Teir eru nú á veg til Uruguay

Løgmansrøðan elvir til stríð í samgonguni

Bæði Marita Petersen úr Javnaðarflokkinum og Helena Dam á Neystabø úr Sjálvstýrisflokkinum finnast at løgmansrøðuni. Marita Petersen metir, at orðalagið í røðuni vísir hinum flokkunum í samgonguni onga virðing. Helena Dam á Neystabø heldur, at talan er um sambandspolitikk fram um samgongupolitikk.

KARTIN L. HANSEN

Løgtingslimir hvukku við, tá Marita Petersen úr Javnaðarflokkinum trein á røðarapallin og fanst hvassliga at nøgvum av tí, sum Edmund Joensen førdi fram í løgmansrøðu síni.

Marita Petersen harmast um orðalagið í fyrsta parti av røðuni, sum løgmaður sjálvur eigur. Hon heldur, at løgmaður í røðuni als onga virðing vísur hinum flokkunum í samgonguni.

Løgmaður sigur millum annað, at við avtaluni, sum varð gjørd við danir 17. november í fjør, eru føroyingar og danir loksins vornir javnir. Marita Petersen dámar einki, at løgmaður einans heldur hesa avtalu verða góða. Hon heldur, at tað er tað sama sum at siga, at hinar avtalurnar hava verið vánaligar.

Flokkar eiga at virða hvønn annan

Marita Petersen heldur ikki, at samgonguflokkar eiga at lasta hvønn annan fyri tað teir hava ella ikki hava gjørt.

– Javnaðarflokkurin lastar ikki Sambandsflokkin fyri, at hann hevur sitið hendur í favn, meðan tað leikaði harðast á her á landi, tí at vit eru samgonguflokkar, sigur Marita Petersen.

– Javnaðarflokkurin hevur leingi sitið við ábyrgd, og vit hava gjørt tær avtalur, sum vit hava mett at verið til gangs fyri føroyska samfelagið, sigur Marita Petersen í viðmerking til tað, sum Edmund Joensen førir fram um tær gomlu avtalurnar við danir.

Hon metir, at tónalagið í løgmansrøðuni er óheppið fyri samstarvið í samgonguni frameftir.

– Løgmaður vísti samstarvsfeløgum sínum onga virðing, og hetta gevur ikki nakað gott grundarlag fyri góðum samstarvi frameftir, sigur Marita Petersen.

Løgmaður fýlist eisini á áralagið í samgonguni, men til hetta sigur Marita Petersen, at tað er róðursmaðurin, ið hevur ábyrgdina fyri áralagnum, og løgmaður er róðursmaður á samgonguni.

Hon tekur heldur ikki undir við, at útbyggingin av vatnorkuverkinum á Eiði skal halda fram, soleiðis sum tað verður orðað í samgonguskjalinum.

– Tað verður uttan mína atkvøðu, og eg meti, at eg tosi fyri allan flokkin, sigur Marita Petersen.

Slitur ikki samgonguna

Hon ætlar tó ikki at slita samgonguna, hóast hon ikki hóvar tónan í røðuni og er ímóti nøkrum av uppskotunum.

– Eg ætli mær ikki at bera agg um tað, sum er sagt í hesi røðu. Vit eru til reiðar at samstarva, og Javnaðarflokkurin er samdur við Sambandsflokkinum um tey stóru málini, so sum fiskivinnu- og búskaparpolitikk, sigur Marita Petersen.

Valliknandi sambandsrøða

Eisini Helena Dam á Neystabø úr Sjálvstýrisflokkinum er vónbrotin um røðuna hjá løgmanni.

– Hatta má standa fyri hansara egnu rokning, tí hatta er ikki samgongupolitikkur sum kom fram har. Eg hevði ei væntað, at løgmaður fór at nýta røðuna til eina valliknandi sambandsrøðu ístaðin fyri at vísa á gongda leiðir burtur úr kreppuni, sigur Helena Dam á Neystabø.

Hon sigur, at politikkurin hjá landsstýrinum ikki er stungin út í kortið við hesi røðuni. Tað verður hann ikki fyrr enn lógaruppskotini koma og tá samráðingarnar við danir endaliga skulu leggjast til rættis.

– Tá má samgongan seta løgmann upp á pláss, sigur Helena Dam á Neystabø, sum metir, at løgmansrøðan má førkast borðinum til tess at fáa virðingina aftur fyri hvørjum øðrum og harvið finna eina felags gongd.

Helena Dam á Neystabø

Neyðugt við nýggjum hugsjónum

– Eg hevði frammanundan væntað at fingið atfinningar fyri løgmansrøðuna, tí Føroyar eru í eini truplari støðu. Neyðugt er við einum nýggjum politikki, og hetta krevur eisini broytingar í hugsjónunum, sigur Edmund Joensen í viðmerking til atfinningarnar, ið eru komnar innan samgonguna til løgmansrøðuna.

KARTIN L. HANSEN

Edmund Joensen, løgmaður, er als ikki skakkur um, at funnist verður at løgmansrøðu hansara innan fyri samgonguna.

– Sannleikin er ofta illa lýddur. Neyðugt er tó við nøkrum sannleikum, og tí eri eg eisini til reiðar at taka ímóti atfinningum, sigur Edmund Joensen.

Ikki skatt samgonguna

Hann metir ikki, at hann hevur tveitt grús í maskinaríið í samgonguni, m.a. við at skýra gomlu avtalurnar við danir nærum ónýtiligar.

– Øll fólk hava dugað at sæð, at tað sum er farið fram kundi verið nógv øðrvísi, og at tað er neyðugt at rætta, sigur Edmund Joensen.

Hann heldur eisini, at tað er øllum greitt, at danir vóru nógv betri fyrireikaðir til undanfarnu samráðingar enn føroyingar, og at Marita Petersen als ikki nýtist at taka hetta persónligt.

Størsti flokkurin myndar samgonguna

At løgmansrøðan ber brá av sambandspolitikki, metir Edmund Joensen vera náttúrligt.

– Sambandsflokkurin er størsti flokkur á tingi og leiðir landsstýri. Tað slepst tískil ikki undan, at hann myndar tann førda politikkin og harvið løgmansrøðuna, sigur Edmund Joensen, løgmaður.

Viðvíkjandi vatnorkuútbyggingunum, sum Marita Petersen als ikki vil taka undir, sigur Edmund Joensen, at talan er um eitt landsstýrismannamál, og at øll tílík mál skulu viðgerðast politiskt, áðrenn tey endaliga verða samtykt.

– Eg eri heldur ikki samdur við fleiri av teimum málum, sum javnaðarflokkurni umsitur. Men vit vita frammandundan, at tá tað eru fýra flokkar sum skulu samstarvast í eini torførari tíð, so er tað eingin sum fær alt sítt ígjøgnum, sigur Edmund Joensen.

Hann metir ikki, at samgongan er í vanda. Hinvegin metir hann, at hon er á tryggari grund.

● Í Saudiarabia eru seks mans úr Nigeria hálshøgdir aftur fyri at teir høvdu rænt ein peningastovn í Mekka. Tilsamans hava myndugleikarnir í ár hálshøgt 127 fólk har í landinum.

Jan Mayen skuldi vera íslendsk

REYKJAVÍK, Sv. Þórðarson

Morgunblaðið veit at siga, at íslendingar longu í 1910 høvdu fyrireikað eina ferð til Jan Mayen fyri at boða frá, at Jan Mayen var íslendskt áhugaøki. Við hesum vildu íslendingar tryggja sær, at teir høvdu øll rættindini til oynna.

Tað vóru ungir menn í Ísafirði, sum skuldu standa á odda fyri ferðini umborð á einum 20-30 t motorbáti.

Skipari var Hrolfur Jakobsson, og skuldi hann samstundis verða ferðaleiðari.

Annars sigur søgan, at tað vóru tveir íslendskir brøður, Aðalbrandur og Þórvaldur Helgason, sum funnu oynna í 1285.

Menn sjólótust

Hildið verður, at Hrolfur Jakobsson vónaði við ferð síni at leggja seinastu hond á verkið og staðfesta, at oyggin veruliga skuldi vera íslendsk.

Í desember mánaði fóru teir avstað umborð á *Elliði*. Veðrið var vánaligt, báturin sakk og allir fýra menninir, sum umborð vóru, sjólótust. Millum hesar var hin ungi skiparin Jacobsson. Og við honum datt ætlanin um at fáa Jan Mayen at hoyra til Íslands niðurfyri.

Í 1921 bygdu norðmenn eina veðurstøð á Jan Mayen og í 1929 var oyggin søgd norsk at vera.

Paul Paulsen

Du er en modig mand,
Færøerne vil komme at savne dig,
dine meninger, din skarpe tunge,
tag imod en lille hilsen fra mig.

Jeg kender ikke dig personligt
men kun igennem dit embede,
men dine meninger gør, at jeg,
gerne sammen med dig vil bede.

For det folk, som lader sig kue
uden modstand i sit eget hjemland
af et sygt politisk system,
som kun kendes i kommunistisk forstand.

Jeg håber, at dine meninger
vil få menneskehelheden at forstå,
at man kan ikke bare lade stå til,
og sige, at det må bare være så.

Fordi ingen vil af et uhyre
uden modstand lade sig fange,
sådan forekommer mig det færøske skattesystem,
og det gør mige meget, meget bange.

Så jeg håber, at dine meninger som embedsmand
vil få åbnet det lukkede øre,
og for menneskehedens skyld
med forståelse, på dem vil høre.

Paul, du er en modig mand,
Færøerne vil komme at savne dig,
dine meninger, din skarpe tunge,
tag imod en sidste hilsen fra mig.

1/8-95
Baraldur á Berhellu

● Amerikanska stórfyritøkan Walt Disney hevur keypt sjónvarpsfelagið Capital Cities/ABC fyri uml. 102 mia. kr.

● Kinesisku myndugleikarnir hava ávarað Taiwan um, at kinesarar ætla at seta hermegina í gongd, um so er, at Taiwan ætlar at ríva seg leysan frá Kina.

● Meiri enn 5000 familjur flýggja í hesum døgum frá kókandi evju, sum rennur omaneftir filippinska gosfjallinum Pinatubo. Evjan er 2,7 metrar høg. Glið kom á hana, tá tað fór ar regna av grimd.

● Ein ísraelskur hermaður doyði og tveir aðrir komu til skaða í sunnara parti av Libanon um dagarnar, tá sniðálop varð framt móti teimum.

● Seinastu tíðindi úr Italia vilja vera við, at Mafian hevur fyrireikað eina ætlan at spreingja Skeiva Tornið í Pisa í luftina.

Hans Kristian Hansen (fimmti)

Tú leitaði tær norð
til fjøllini fríðu,
tær rósuna at finna,
tú fanst har, blómuna blíðu.

Nú ert tú helvt av øld,
stórur dagur er,
maður á røðini tær heilsar,
blíðan fund ynskjast her.

Nú gongur ímóti øld?
bróður, hav gott mót,
tú veist, um lagnan vitjar vreið,
hvar tú finnur sálarbót.

Millum høgu norðanfjøll
har strongur fríður rann,
har sól og stormar frøa,
millum blómur, tú eydnu blíða fann.

Baraldur á Berhellu